

VẤN ĐỀ VÀ SỰ KIỆN

“TĂNG CƯỜNG PHÒNG, CHỐNG HIV/AIDS TRONG BỐI CẢNH ĐẠI DỊCH COVID-19”

Đây là chủ đề của Tháng Hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2021 (10/11-10/12). Tháng Hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS đã chính thức được Ủy ban Quốc gia phòng, chống AIDS và phòng, chống tệ nạn ma túy, mại dâm (UBQG) phát động từ năm 2008. Tháng Hành động đã trở thành sự kiện quan trọng hàng năm nhằm mục đích tăng cường sự quan tâm của toàn xã hội đến công tác phòng, chống HIV/AIDS nhất là trong bối cảnh dịch COVID-19 để tiếp tục tiến tới mục tiêu chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030.

Đồng thời, đẩy mạnh các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS, đảm bảo mọi người được tiếp cận các dịch vụ thiết yếu trong dự phòng, chăm sóc và điều trị HIV/AIDS một cách liên tục, đặc biệt là các dịch vụ điều trị cho người nhiễm HIV bằng thuốc ARV và điều trị nghiện các chất dạng thuốc phiện bằng thuốc Methadone.

Năm 2021, trong bối cảnh đại dịch Covid-19 tiếp tục diễn ra rất phức tạp, dịch Covid-19 cũng đã và đang có những tác động to lớn đến mọi mặt đời sống xã hội trên thế giới cũng như Việt Nam bao gồm cả chương trình phòng, chống HIV/AIDS. Theo báo cáo của các địa phương, dịch HIV/AIDS trong 9 tháng đầu năm 2021 tiếp tục diễn biến phức tạp và có xu hướng gia tăng so với 9 tháng đầu năm 2020 tại nhiều địa phương. Đường lây truyền HIV cũng có sự thay đổi, nhiễm HIV tăng nhanh trong nhóm nam quan hệ tình dục đồng giới (MSM).

Trong Tháng hành động, ngoài Ban hành văn bản hướng dẫn chỉ đạo, do dịch Covid-19 nên không thể tổ chức các sự kiện trực tiếp và đông người, Ủy ban Quốc gia Phòng, chống AIDS và Phòng, chống tệ nạn ma túy mại dâm đề nghị các địa phương tăng cường các hoạt động truyền thông trên các phương tiện truyền thông đại chúng và trên nền tảng mạng xã hội để hưởng ứng Tháng Hành

động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS và Ngày Thế giới phòng, chống AIDS. Bên cạnh đó, Các Bộ, ngành, địa phương tăng cường cung cấp thông tin cho các phóng viên báo chí, cộng tác viên về phòng, chống HIV/AIDS về tình hình dịch của địa phương, các mô hình, sáng kiến và các dịch vụ phòng, chống HIV/AIDS mà các địa phương đang cung cấp nhất là các sáng kiến để vượt qua thách thức của đại dịch Covid-19. Tổ chức các sự kiện, hội nghị, hội thảo chuyên môn và khoa học về HIV/AIDS theo hình thức trực tuyến hoặc trực tuyến kết hợp với trực tiếp.

Ngoài ra, tiếp tục triển khai thực hiện các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS khác như: Xây dựng kế hoạch và các mô hình cung cấp dịch vụ phòng, chống HIV/AIDS trong các tình huống khác nhau tùy theo của diễn biến dịch COVID-19 để đảm bảo người có hành vi nguy cơ cao và người nhiễm HIV không bị gián đoạn trong tiếp cận và sử dụng dịch vụ phòng, chống HIV/AIDS; Triển khai các giải pháp nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho người nhiễm HIV tiếp cận liên tục và an toàn các dịch vụ điều trị bằng thuốc kháng HIV, tuân thủ điều

trị. Người điều trị nghiện các chất dạng thuốc phiện được điều trị liên tục và an toàn bằng thuốc Methadone nhất là các địa phương thực hiện giãn cách xã hội hoặc cơ sở y tế bị phong tỏa, người bệnh bị cách ly do dịch Covid-19; Vận động, hỗ trợ người nhiễm HIV tiếp cận và được tiêm chủng vắc xin phòng Covid-19 cũng như tiếp cận các dịch vụ dự phòng và điều trị HIV/AIDS nhất là với các địa phương bị giãn cách xã hội hoặc phong tỏa do dịch COVID-19; Mở rộng việc cung cấp các dịch vụ phòng, chống HIV/AIDS như xét nghiệm HIV dựa vào cộng đồng, tự xét nghiệm; điem cấp phát thuốc Methadone; cấp phát Methadone nhiều ngày, điem cấp phát thuốc ARV tại các trạm y tế xã, cấp thuốc ARV nhiều ngày cũng như cung cấp các dịch vụ dự phòng trước phơi nhiễm HIV (PrEP); Vận động các doanh nghiệp tham gia các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS cho người lao động, đảm bảo cho người nhiễm HIV tham gia bảo hiểm y tế một cách liên tục, nhận người lao động là người nhiễm HIV, người sau cai, người đang được điều trị nghiện các chất dạng thuốc phiện bằng thuốc thay thế; Tăng cường các

hoạt động phòng, chống HIV/AIDS khu vực biên giới, vùng sâu, vùng xa và vùng đồng bào dân tộc thiểu số; Rà soát, chấn chỉnh, giám sát hỗ trợ nhằm nâng cao chất lượng các dịch vụ, đảm bảo tính sẵn có, tính dễ tiếp cận của các dịch vụ dự phòng, chăm sóc và điều trị HIV/AIDS, đặc biệt là các dịch vụ can thiệp giảm thiểu tác hại dự phòng lây nhiễm HIV cũng như việc cung cấp các dịch vụ điều trị HIV/AIDS tại các cơ sở y tế; Vận động những người tiêu biểu, người có uy tín trong cộng đồng dân tộc thiểu số, tôn giáo, dòng họ (già làng, trưởng bản, chức sắc tôn giáo, trưởng họ, trưởng tộc...), người nổi tiếng tích cực tham gia các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS trong đồng bào vùng dân tộc và miền núi; Vận động các tổ chức tôn giáo, tổ chức phi chính phủ, các tổ chức xã hội dân sự khác và mạng lưới người nhiễm HIV tại địa phương tích cực tham gia và tổ chức các hoạt động nhân Tháng Hành động; Tổ chức các chuyến giám sát, đánh giá việc thực hiện công tác phòng chống HIV/AIDS của các cấp, các ngành, các địa phương, đơn vị.

Bộ Y tế với vai trò Cơ quan

thường trực phòng, chống HIV/AIDS của Ủy ban Quốc gia phòng, chống AIDS và phòng chống tệ nạn ma túy, mại dâm ngoài xây dựng hướng dẫn các Ban Chỉ đạo phòng, chống AIDS các bộ, ngành, đoàn thể Trung ương và các tỉnh thành phố tổ chức thực hiện Tháng Hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS; cần phối hợp với Đài Truyền hình Việt Nam, Đài Tiếng nói Việt Nam, Thông tấn xã Việt Nam và các cơ quan báo chí ở Trung ương thực hiện tuyên truyền rộng rãi các nội dung về phòng, chống HIV/AIDS trên các phương tiện thông tin đại chúng trong Tháng Hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS...; Vận động sự tham gia của các tổ chức quốc tế đang hoạt động phòng, chống HIV/AIDS tại Việt Nam tham gia các hoạt động của Tháng Hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS ở các địa phương, đơn vị; Chủ trì phối hợp với các cơ quan thành viên Ủy ban Quốc gia giải quyết các vướng mắc (nếu có) liên quan đến Tháng Hành động của các cơ quan, tổ chức, đơn vị; Báo cáo Chính phủ và Chủ tịch Ủy ban Quốc gia phòng, chống AIDS và phòng, chống tệ nạn ma túy, mại

dâm kết quả hoạt động Tháng Hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS.

Ban Chỉ đạo Phòng, chống AIDS và phòng, chống tệ nạn ma tuý, mại dâm các bộ, ngành, đoàn thể ở Trung ương và các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương sẽ phối hợp tổ chức các hoạt động của Tháng Hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS phù hợp với chức năng nhiệm vụ và hoàn cảnh thực tế của cơ quan, địa phương trong tình hình bối cảnh dịch COVID-19.

Theo đó, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu cũng đã ban hành kế hoạch số 174/KH-UBND, ngày 29/10/2021 thực hiện “Chiến lược Quốc gia chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030” và Kế hoạch đảm bảo tài chính cho chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030 trên địa bàn tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu. Với mục tiêu đẩy mạnh các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS để giảm số người mới nhiễm HIV và tử vong liên quan AIDS, chấm dứt dịch AIDS tại Việt Nam vào năm 2030, giảm tối đa tác động của dịch HIV/AIDS đến sự phát triển kinh tế - xã hội.

Đảm bảo nguồn tài chính bền vững nhằm chấm dứt dịch bệnh AIDS đến năm 2030 trên địa bàn

tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu.

(Theo vaac.gov.vn)

CÂN ĐỐI CUNG CẦU GẮN VỚI SẢN XUẤT, LƯU THÔNG, GIỮ BÌNH ỔN GIÁ DỊP TẾT

Phó Thủ tướng Lê Minh Khái - Trưởng Ban Chỉ đạo điều hành giá yêu cầu các bộ, ngành, địa phương cân đối cung cầu gắn với khâu sản xuất, lưu thông và tín hiệu thị trường về tiêu dùng để giữ bình ổn giá trong dịp lễ, Tết cuối năm 2021, đồng thời tạo đà thuận lợi những tháng đầu năm 2022.

Bình ổn giá các mặt hàng những tháng cuối năm 2021.

Tại Thông báo số 293/TB-VPCP ngày 1/11/2021, Phó Thủ tướng Lê Minh Khái đánh giá cao những kết quả đạt được trong công tác quản lý điều hành giá và các giải pháp về tài khóa, tiền tệ được triển khai đồng bộ phối hợp với các chính sách vĩ mô khác từ đầu năm đến nay đã góp phần tích

cực ổn định kinh tế vĩ mô, tháo gỡ khó khăn, thúc đẩy sản xuất kinh doanh, bảo đảm an sinh xã hội gắn với yêu cầu phòng chống dịch COVID-19 tạo tiền đề phục hồi nền kinh tế. Các bộ, ngành, địa phương đã chủ động, kịp thời đề xuất các giải pháp hỗ trợ về giá một số mặt hàng quan trọng thiết yếu (điện, xăng dầu, nước sạch, viễn thông...) và điều hành, giải quyết các vướng mắc, ổn định dư luận xã hội khi thị trường có biến động.

Đối với định hướng công tác quản lý, điều hành giá trong các tháng còn lại của năm 2021 và dự kiến cho năm 2022, đề nghị các bộ, ngành, địa phương tiếp tục đẩy mạnh quyết liệt triển khai các biện pháp.

Cụ thể, về điều hành kinh tế vĩ mô và công tác quản lý, điều hành giá, các bộ, ngành, địa phương cần tiếp tục thực hiện một cách thận trọng, linh hoạt và chủ động, bám sát diễn biến thị trường, thường xuyên có đánh giá, dự báo cụ thể để điều chỉnh cho phù hợp, tập trung vào việc kiểm soát lạm phát theo mục tiêu và hỗ trợ thực hiện mục tiêu kép của Chính phủ: Vừa giữ bình ổn mặt bằng giá để tháo gỡ khó khăn cho sản xuất, kinh doanh, lưu thông hàng hóa

phục vụ đời sống của người dân, bảo đảm các điều kiện cho công tác phòng chống dịch bệnh vừa hỗ trợ thúc đẩy tăng trưởng kinh tế.

Phó Thủ tướng đề nghị các bộ quản lý ngành, lĩnh vực có trách nhiệm theo dõi sát diễn biến cung cầu, giá cả thị trường các mặt hàng quan trọng, thiết yếu để có biện pháp điều hành phù hợp, mang tính khả thi; chủ động tháo gỡ khó khăn và có phương án điều tiết nguồn hàng để tăng lượng cung ứng cho các địa phương có dịch bệnh cần cách ly hoặc giãn cách xã hội, bảo đảm cung cấp đủ hàng hóa thiết yếu cho người dân; chủ động tiếp tục tháo gỡ khó khăn cho sản xuất kinh doanh, trong lưu thông để chuẩn bị các nguồn hàng dự trữ, bình ổn giá cả thị trường nhất là dịp cuối năm 2021.

Về quản lý, điều hành giá một số mặt hàng quan trọng thiết yếu, Phó Thủ tướng yêu cầu các bộ, ngành, địa phương tập trung triển khai một số giải pháp trọng tâm 2 tháng còn lại năm 2021.

Cụ thể, đối với các hàng hóa, dịch vụ do Nhà nước định giá tiếp tục giữ ổn định giá để bảo đảm công tác kiểm soát lạm phát chung cũng như góp phần hỗ trợ cho doanh nghiệp, người dân. Tuy

nhiên, cần chủ động các phương án để có thể điều chỉnh giá một số hàng hóa, dịch vụ khi điều kiện cho phép (xây dựng các quy định, định mức kinh tế - kỹ thuật, các phương án thực hiện...). Các bộ quản lý ngành, lĩnh vực phối hợp với Bộ Tài chính để thực hiện lộ trình điều chỉnh giá các dịch vụ công theo đúng Nghị định số 60/2021/NĐ-CP ngày 21/6/2021.

Mặt hàng xăng dầu, Bộ Công Thương tiếp tục phối hợp chặt chẽ với Bộ Tài chính điều hành giá xăng dầu linh hoạt, giá xăng dầu trong nước phản ánh, bám sát diễn biến giá thành phẩm xăng dầu thế giới; đồng thời tính toán mức trích lập và chi sử dụng quỹ BOG phù hợp để tạo dư địa cho công tác điều hành giá trong dịp Tết Nguyên đán và tạo đà kiểm soát giá năm 2022; đẩy mạnh công tác thông tin tuyên truyền và công khai minh bạch trong điều hành giá...

Phó Thủ tướng cũng yêu cầu Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn phối hợp với Bộ Công Thương và các địa phương tiếp tục theo dõi sát, chặt chẽ diễn biến tình hình thị trường, cung, cầu và giá mặt hàng thịt lợn, đặc biệt là trong các thời điểm cuối năm, cận Tết Nguyên đán để

tránh tình trạng giá có biến động đột biến khi nguồn cung gián đoạn từ việc tái đàn; nghiên cứu có giải pháp quản lý theo chuỗi từ khâu giết mổ, trong khâu lưu thông, tiêu thụ sản phẩm cho các hộ chăn nuôi, tính toán nguồn cung lâu dài, không để đứt gãy chuỗi cung ứng, xử lý nghiêm các trường hợp sai phạm pháp luật về giá.

Đối với các mặt hàng phân bón, thức ăn chăn nuôi, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn chỉ đạo các cơ quan, đơn vị liên quan trong hoạt động kiểm soát chất lượng, an toàn thực phẩm nguyên liệu sản xuất thức ăn chăn nuôi nhập khẩu.

Về dịch vụ vận tải, Bộ Giao thông Vận tải chỉ đạo các Sở Giao thông Vận tải tăng cường công tác kiểm tra, giám sát việc kê khai, niêm yết giá và việc bán vé đúng giá niêm yết đối với các đơn vị kinh doanh vận tải, đặc biệt là trong thời điểm Tết dương lịch, Tết Nguyên đán....

(Theo baohinhphu.vn)

LAO ĐỘNG TRẺ CẦN NHỮNG GÌ?

Vấn đề đáng lo ngại đầu tiên là tỷ lệ thất nghiệp cao ở nhóm lao động trẻ 15-24 tuổi lên tới gần

7%, so với 1.5% ở nhóm 25-49 và gần 1% ở nhóm 50+, theo thông tin từ báo cáo “Đánh giá về tình trạng thiếu hụt kỹ năng nghề nghiệp và thực hành tốt của doanh nghiệp để nâng cao tay nghề cho thanh thiếu niên yếu thế và dễ bị tổn thương” do Quỹ Nhi đồng Liên Hợp Quốc, Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam (VCCI) cùng Viện Nghiên cứu phát triển Mekong (MDRI) thực hiện.

Lý giải về điều này, TS. Phùng Đức Tùng, Viện trưởng MDRI, trưởng nhóm thực hiện báo cáo cho rằng một phần là do nhóm lao động trẻ chỉ vừa mới gia nhập lực lượng lao động và phải rất chật vật để cạnh tranh với những người lao động lớn tuổi và dày dặn kinh nghiệm hơn. Mặt khác dù nhóm lao động trẻ có trình độ ngày càng cao (từ năm 2000 đến 2016, tỷ lệ thanh thiếu niên đi học cao đẳng/ đại học tăng lên gấp ba lần, từ 9% lên gần 30%) nhưng mất cân bằng giữa kiến thức và kỹ năng mà các em được đào tạo so với nhu cầu thực tế của nhà tuyển dụng.

Nhóm lao động trẻ cũng phải đứng trong một nghịch lý khác, là họ có khả năng sử dụng công nghệ, hấp thụ các kỹ năng việc

làm đáp ứng yêu cầu của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 nhiều nhất so với các nhóm tuổi khác nhưng đến nay vẫn chủ yếu làm các công việc phi chính thức (lên tới 60%) – bấp bênh, không có hợp đồng lao động ổn định, mức độ an toàn thấp. Nếu làm trong khu vực phi chính thức thì việc của nhóm này cũng thường là việc giản đơn, rất dễ bị tự động hóa và máy móc thay thế.

Cuộc khảo sát cũng cho thấy về kỹ năng cứng, các doanh nghiệp khá hài lòng với các kỹ năng đọc hiểu văn bản hướng dẫn, tính toán cơ bản, công nghệ thông tin (CNTT) cơ bản/ tin học văn phòng. Nhưng các kỹ năng về ngoại ngữ và tin học nâng cao của người lao động trẻ bị đánh giá là yếu nhất. Về các kỹ năng mềm, các kỹ năng “ứng xử với khách hàng”, “làm việc nhóm”, quản lý cảm xúc và kỹ năng sáng tạo là nhóm kỹ năng được các nhà tuyển dụng kỳ vọng thì được đánh giá ở mức trung bình trong nhóm lao động được hiện tại. Nhưng đáng ngại nhất là ba kỹ năng về (1) hướng dẫn, giảng dạy, đào tạo con người, (2) bán hàng, và (3) thuyết trình của lao động trẻ chỉ được các doanh nghiệp nước ngoài đánh giá là kém hoặc dưới

trung bình.

Khảo sát này cũng cho thấy trong bối cảnh đang hướng tới nền kinh tế số thì các doanh nghiệp sẽ có nhiều thay đổi về nhu cầu nhân sự trong khoảng 1/3 doanh nghiệp cho biết sẽ giữ nguyên đội ngũ nhân viên hiện tại và có thêm các hoạt động đào tạo nội bộ nhưng cũng có tới 20-30% doanh nghiệp lên kế hoạch tuyển dụng thêm lao động với kiến thức/kỹ năng chuyên biệt.

Bối cảnh căng thẳng thương mại gia tăng và đại dịch COVID-19 càng gây ra nhiều áp lực và thách thức với thanh niên vì tỉ lệ thất nghiệp hoặc mất việc phải rơi từ khu vực chính thức sang phi chính thức ngày càng nhiều. Cơ hội trong các khu vực kinh tế chính thức ngày càng ít đi, giới trẻ ngày càng khó dịch chuyển từ khu vực phi chính thức sang khu vực chính thức.

Do đó, TS. Phùng Đức Tùng khuyến nghị “Chính phủ nên xây dựng và phát triển nền tảng dịch vụ việc làm tự động, miễn phí và dễ tiếp cận với thông tin về thị trường việc làm được cập nhật liên tục; cùng với đó là đưa ra các ưu đãi hấp dẫn hơn về thuế và các gói hỗ trợ tài chính để khuyến khích các doanh nghiệp xây dựng

chính sách tuyển dụng bao trùm dành cho nhóm lao động yếu thế và dễ bị tổn thương. Các cơ sở giáo dục nên thiết kế chương trình giảng dạy sáng tạo và tự chủ để đáp ứng yêu cầu của thị trường việc làm. Ngoài ra, nội dung định hướng nghề nghiệp cho học sinh theo sở thích cũng cần được lồng ghép một cách có ý nghĩa vào chương trình học ngay từ cấp tiểu học để các em học sinh trau dồi năng lực khám phá bản thân và nuôi dưỡng tài năng, giúp các em chuẩn bị tốt hơn cho quá trình chuyển tiếp trong tương lai”.

Mặt khác, các trường đại học, cao đẳng và các cơ sở đào tạo nghề cần tăng cường hợp tác với doanh nghiệp để tích hợp đào tạo kỹ năng mềm, hướng nghiệp vào chương trình giảng dạy chính thức. Chẳng hạn, các doanh nghiệp có thể tham gia thiết kế hoặc cung cấp giáo trình cho các cơ sở đào tạo, thông qua tích hợp hoặc phát triển các chương trình hoặc khóa học, các chương trình thực tập và trao đổi thực tập sinh, các chương trình đào tạo cho sinh viên và nhân viên, làm giảng viên khách mời, thiết kế các chương trình học cụ thể hoặc các khóa học chuyên môn để đáp ứng nhu cầu của ngành...

Ngoài ra, các tổ chức phi chính phủ cần trao đổi với các bên liên quan trong việc đưa ra các đánh giá, phản hồi về các chính sách, dịch vụ hỗ trợ cũng như thực hiện nghiên cứu thị trường để tư vấn chính sách cho chính phủ nhằm nhân rộng thực hành tốt sau thí điểm ở cấp độ quốc gia. Riêng đối với nhóm lao động trẻ yếu thể như những người khuyết tật, người thiểu số, TS. Phùng Đức Tùng cho biết, Chính phủ nên đưa ra các ưu đãi về thuế và các gói hỗ trợ tài chính để khuyến khích các doanh nghiệp tuyển dụng nhóm yếu thể và dễ bị tổn thương. Ngân sách nhà nước cũng nên chi trả một phần tiền lương thử việc, học nghề của người lao động khuyết tật. Chính phủ nên nghiên cứu, xem xét quy định một tỷ lệ cụ thể về vị trí công việc dành riêng cho lao động yếu thể và dễ bị tổn thương trong doanh nghiệp.

(Theo tiasang.com.vn)

CÔNG NGHỆ VÀ ĐỜI SỐNG

10 SỰ KIỆN CHÍNH VỀ PHÒNG, CHỐNG HIV/AIDS NĂM 2021

Nhân Tháng hành động Quốc gia về Phòng, chống HIV/AIDS

(10/11-10/12 hàng năm), Cục Phòng, chống HIV/AIDS xin điểm lại 10 sự kiện chính về phòng, chống HIV/AIDS năm 2021:

1. Văn bản pháp luật về phòng, chống HIV/AIDS tiếp tục được kiện toàn. Trình cấp thẩm quyền ban hành Nghị định 63 của Chính phủ về hướng dẫn Luật PC HIV/AIDS sửa đổi và Nghị định xác định tình trạng nghiện ma túy (sắp ban hành); Thông tư 09 của Bộ Y tế về xét nghiệm HIV cho phụ nữ có thai; 8 hướng dẫn chuyên môn về phòng, chống HIV/AIDS. Ngoài ra, Ban Bí thư đã ban hành Chỉ thị 07, thể hiện cam kết chính trị mạnh mẽ để hướng tới mục tiêu Chấm dứt dịch bệnh AIDS tại Việt Nam trước năm 2030.

2. Mở rộng, đa dạng dịch vụ xét nghiệm HIV. Toàn quốc hiện có 1.345 cơ sở xét nghiệm HIV, 201 phòng xét nghiệm khẳng định HIV dương tính. Ngoài các cơ sở y tế, tiếp tục mở rộng xét nghiệm HIV tại cộng đồng và tự xét nghiệm HIV; thí điểm cung cấp sinh phẩm tự xét nghiệm HIV qua mạng. Tính đến hết tháng 10/2021, phát hiện 10.925 người nhiễm HIV (85% là nam giới, 79% lây do quan hệ tình dục

không an toàn). Ước cả năm 2021 phát hiện khoảng trên 12.000 người nhiễm HIV.

3. Đảm bảo Methadone liên tục hàng ngày cho hơn 52.000 bệnh nhân điều trị nghiện các chất dạng thuốc phiện bằng thuốc thay thế, kể cả các bệnh nhân phải cách ly hoặc trong các khu phong tỏa vì đại dịch COVID-19.

4. Thí điểm cấp thuốc Methadone nhiều ngày cho gần 1.000 người bệnh điều trị nghiện các chất dạng thuốc phiện bằng thuốc thay thế tại Điện Biên, Lai Châu, Hải Phòng, qua 6 tháng cho thấy kết quả tốt, làm cơ sở để sớm mở rộng cấp thuốc Methadone nhiều ngày ra các tỉnh khác.

5. Tiếp tục mở rộng điều trị HIV/AIDS. Hiện có gần 162.000 bệnh nhân HIV/AIDS đang được điều trị bằng thuốc ARV hàng ngày. Nhiều giải pháp đã được triển khai, giúp cho các bệnh nhân được dùng thuốc ARV liên tục trong bối cảnh COVID-19.

6. Phác đồ điều trị HIV/AIDS được cập nhật, tối ưu hóa, thuốc ARV mới (TLD) được mở rộng, chất lượng điều trị HIV/AIDS tiếp tục được duy trì ở mức cao hàng đầu thế giới, với 97,2% bệnh nhân có tải lượng Virus HIV ở dưới ngưỡng ức chế (<1.000 bản

sao/ml máu) và 95,1% bệnh nhân có tải lượng dưới ngưỡng phát hiện (<200 bản sao/ml máu).

7. Mở rộng điều trị dự phòng trước phơi nhiễm (PrEP). Hiện có 27 tỉnh/TP đang triển khai điều trị PrEP cho 32.128 khách hàng với nhiều mô hình sáng tạo, hiệu quả như PrEP lưu động, PrEP trong bối cảnh COVID-19, PrEP trong ngày... với sự tham gia tích cực và hiệu quả của mạng lưới y tế tư nhân và các tổ chức dựa vào cộng đồng.

8. Mở rộng điều trị viêm gan C trên bệnh nhân HIV/AIDS. Người nhiễm HIV nếu bị đồng nhiễm Viêm gan C thì tuổi thọ chỉ bằng 1/2 so với người nhiễm HIV mà không bị nhiễm viêm gan. Điều trị viêm gan C cho người nhiễm HIV bắt đầu triển khai từ tháng 3/2021; đến hết tháng 10/2021, có 3.367 người đã được điều trị viêm gan C mạn tính, tỷ lệ khỏi viêm gan đạt đến 92,2%, góp phần giảm tỷ lệ tử vong ở người nhiễm HIV.

9. Tiếp tục đảm bảo tài chính cho phòng, chống HIV/AIDS. Nguồn tài chính trong nước cho phòng, chống HIV/AIDS tiếp tục tăng, ước đạt trên 50% tổng chi cho phòng, chống HIV/AIDS. 33/63 tỉnh, thành phố đã phê

duyet Kế hoạch đảm bảo tài chính cho phòng, chống HIV/AIDS. 91% bệnh nhân HIV/AIDS đang điều trị ARV đã có thể bảo hiểm y tế.

10. Mặc dù công tác phòng, chống HIV/AIDS gặp rất nhiều khó khăn do đại dịch COVID-19, nhưng toàn mạng lưới phòng, chống HIV/AIDS đã nỗ lực để triển khai hoạt động, đạt các chỉ tiêu được giao năm 2021, như: phát hiện >12.000 người nhiễm HIV; điều trị Methadone cho 52.000 người; điều trị ARV cho trên 160.000 bệnh nhân HIV/AIDS; mở rộng PrEP cho >30.000 khách hàng...

(Theo vaac.gov.vn)

MA TÚY "THẾ HỆ MỚI" – MỐI HIỂM HỌA HỌC ĐƯỜNG

Với nhiều kiểu nguy trang, dễ sử dụng, dễ mua, ma túy tổng hợp đang tìm cách chui sâu vào học đường và trẻ hóa đối tượng sử dụng gây khó khăn cho cơ quan chức năng trong phát hiện, ngăn chặn, gây hệ lụy nặng nề cho xã hội.

Theo một khảo sát của Cục Phòng chống tệ nạn xã hội, hiện nay, khoảng 95% người nghiện sử dụng ma túy tổng hợp, trong số

này lại có tới 70% - 75% là giới trẻ, học sinh - sinh viên (tuổi từ 17 - 35 tuổi). Có thể thấy học sinh sinh viên là những đối tượng mới lớn, trong độ tuổi hình thành nhân cách, dễ bị dụ dỗ, lôi kéo, rủ rê, thích trải nghiệm những cái mới và muốn thể hiện bản thân nhanh chóng trở thành mục tiêu mà tội phạm ma túy hướng tới, và học đường là thị trường béo bở của chúng. Bọn chúng lợi dụng sự phát triển của khoa học công nghệ để bào chế rất nhiều dạng ma túy thế hệ mới, được đánh giá là cực độc so với ma túy truyền thống, với hình thức bắt mắt thu hút sự tò mò, muốn tìm hiểu, khám phá của giới trẻ, vừa che mắt cơ quan chức năng khi phát hiện, ngăn chặn ma túy vào học đường cũng như sự kiểm soát của gia đình và nhà trường với học sinh và con em mình.

"Nước vui", "bùa lưỡi", "bột dâu", "bột xoài" với hình thức bắt mắt dễ dàng qua mặt lực lượng chức năng.

Vụ việc 13 học sinh Trường THPT Hoàn Bò (Quảng Ninh) bị

đau đầu, chóng mặt, buồn nôn, đau bụng, tê bì chân tay sau khi sử dụng một loại kẹo dẻo do một bạn trong lớp mang đi cho ngày 25/10 vừa qua là một ví dụ. Cơ quan cảnh sát điều tra cho biết đây là loại kẹo có nguồn gốc từ Mỹ, được chiết xuất từ cây cần sa, được một du học sinh mang về làm quà.

Trước đó, Đội Cảnh sát điều tra tội phạm về ma túy Công an thành phố Nha Trang (Khánh Hòa) cũng đã phát hiện bắt giữ hai vụ tàng trữ, mua bán trái phép chất ma túy được ngụy trang dưới dạng gói bột thực phẩm hương dâu pha uống như một loại nước giải khát. Khó ai có thể phát hiện đây lại là một dạng ma túy tổng hợp để đề phòng, ngăn chặn.

Bên cạnh đó, lực lượng công an ở nhiều tỉnh, thành còn phát hiện, bắt giữ nhiều vụ tàng trữ, mua bán, sử dụng các chất ma túy mới, các chất hướng thần có tác dụng tương tự dạng bào chế của ma túy như “nước vui”, “bóng cười”, “bùa lưỡi”... Ngoài ra, hiện nay có sự gia tăng rất nhanh các chất ma túy mới, các chất hướng thần có tác dụng tương tự ma túy mà khi bị phát hiện chưa có tên trong danh sách các chất ma túy được quản lý.

Ngoài ra, tình trạng người nghiện sử dụng đồng thời nhiều loại ma túy ngày càng phổ biến, độ tuổi nghiện trẻ hóa gây nên chứng rối loạn tâm thần, mất kiểm soát, khó điều trị..., thậm chí, khi sử dụng nhiều loại ma túy tổng hợp còn dẫn đến không kiểm soát được hành vi, gây hậu quả nghiêm trọng như giết người, cố ý gây thương tích, gây rối...” gây ra nhiều hệ quả vô cùng đau xót cho xã hội. Và thực tế đã chứng minh rằng, sự buông lỏng quản lý của gia đình và nhà trường là nguy cơ lớn nhất khiến học sinh, sinh viên dễ dàng tiếp cận với ma túy.

Để ngăn chặn ma túy học đường, các cơ quan chức năng đã đưa ra nhiều biện pháp thực hiện, Bộ Công an và Bộ Giáo dục đào tạo đã có sự phối hợp trong việc giáo dục, tuyên truyền pháp luật cho học sinh sinh viên, xây dựng hệ thống giải pháp phòng ngừa ma túy trong học đường; thường xuyên kiểm tra, rà soát và triển khai các biện pháp phát hiện, đấu tranh, xử lý các vi phạm về sử dụng trái phép chất ma túy trong khu vực trường học; bắt và xử lý rất nhiều vụ buôn bán, tàng trữ và sử dụng ma túy... Tuy nhiên, việc ngăn chặn ma túy trong giới trẻ, đặc biệt trong học đường là nhiệm

vụ không nên chỉ giao phó cho lực lượng công an và nhà trường, mà cần sự chung tay của cả gia đình và xã hội.

Các bậc cha mẹ phải là người đầu tiên quan tâm, giám sát, quản lý, giáo dục con em mình. Ngoài việc quản lý giờ giấc sinh hoạt, tiền bạc, các bậc cha mẹ cũng cần theo dõi những biểu hiện để có những ứng xử phù hợp, sớm phòng ngừa, ngăn chặn sự xâm nhập của ma túy.

Đây mạnh tuyên truyền cho học sinh, sinh viên về ma túy và tác hại của ma túy, những phương thức mà tội phạm ma túy sử dụng nhằm giáo dục, nâng cao nhận thức, kiến thức, kỹ năng phòng, chống ma túy; đồng thời trang bị thêm cho các em bản lĩnh và kỹ năng để các em tự có sức đề kháng trước những cám dỗ... Việc tuyên truyền cần được thực hiện thông qua hình thức đa dạng và sinh động. Ngoài ra, cần đào tạo để mỗi học sinh sinh viên có kỹ năng phát hiện, ngăn chặn việc buôn bán và sử dụng ma túy, coi mỗi em là một người quan sát, giám sát, “cần ăng ten” để sớm phát hiện và ngăn chặn.

(Theo dangcongsan.vn)

RA MẮT MÁY KHỬ TRÙNG

KHÔNG KHÍ PHILIPS UV-C CHO GIA ĐÌNH

Việc khử trùng không khí tại nhà sẽ trở nên dễ dàng và chủ động hơn nếu người dùng sử dụng máy khử trùng không khí Philips UV-C vừa được Tập đoàn Signify (chuyên về các thiết bị chiếu sáng) tung ra thị trường. Đây là loại máy dùng cho dân dụng, đã được chứng minh khả năng bất hoạt hơn 99% virus và vi khuẩn trong vài giờ, kể cả SARS-CoV-2 – virus rút gây dịch bệnh Covid-19.

Đèn UV-C tích hợp bên trong máy sẽ khử trùng và làm sạch không khí trong phòng trong vài giờ: 4 giờ với phòng khách từ 16 – 25 m², 2 giờ với phòng ngủ từ 10 – 16 m², 1 giờ với phòng tắm đến 10 m², nhưng không gây cản trở các hoạt động đang diễn ra trong phòng.

Với ánh sáng UV-C được kiểm soát từ bên trong, thiết bị có thể vận hành ngay cả khi có sự hiện

diện của người, vật nuôi và cây trồng. Người dùng không cần rời khỏi khu vực khi thiết bị đang hoạt động.

(Theo KHPTO)

NÔNG NGHIỆP VÀ NÔNG THÔN

QUYẾT TÂM THỰC HIỆN CÁC MỤC TIÊU CỦA NGÀNH NÔNG NGHIỆP NĂM 2021

Thứ trưởng Bộ NN&PTNT Phùng Đức Tiến nhấn mạnh, các tháng cuối năm 2021, ngành Nông nghiệp còn rất nhiều những khó khăn thách thức cần phải tháo gỡ. Do đó, Thứ trưởng đề nghị, đối với một số lĩnh vực, cần có sự quyết tâm cao hơn nữa trong thực hiện nhiệm vụ để đạt được các mục tiêu đã đề ra.

Ngày 5/10, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn (NN&PTNT) tổ chức buổi họp báo thường kỳ quý III/2021 nhằm thông tin những kết quả hoạt động sản xuất, kinh doanh của ngành Nông nghiệp trong 9 tháng vừa qua và những nhiệm vụ trọng tâm triển khai trong các tháng cuối năm.

Tại buổi họp báo, đại diện các Tổng cục, Cục, đơn vị thuộc Bộ

NN&PTNT đã có nhiều giải đáp về các vấn đề báo chí quan tâm. Trong đó, đối với vấn đề IUU, ông Nguyễn Quang Hùng – Phó Tổng Cục trưởng Tổng cục Thủy sản cho biết, hiện nay, do ảnh hưởng của dịch bệnh nên phía EC dự kiến sẽ không sang được Việt Nam, theo đó, dự kiến vào ngày 27/10 sắp tới, EC sẽ có cuộc họp với Tổng cục Thủy sản để trao đổi đến vấn đề này.

Ông Hùng cũng cho biết, hiện nay, lãnh đạo các địa phương đã hứa cam kết chấm dứt việc tàu cá vi phạm vùng biển nước ngoài trước ngày 31/12/2021 – đây cũng là tiêu chí quan trọng để phía EC gỡ thẻ vàng.

Ông Hùng nhấn mạnh, nếu các địa phương hứa đúng trước 31/12/2021 sẽ chấm dứt tàu cá vi phạm vùng biển nước ngoài, đến năm 2022, tất cả vấn đề tồn tại trong nước sẽ chỉ đạo hoàn thiện. Hy vọng với sự vào cuộc quyết liệt thì sẽ gỡ được thẻ vàng trong giai đoạn 2022-2023.

Về tình hình chăn nuôi, trước tình hình giá các sản phẩm chăn nuôi giảm, giá thức ăn chăn nuôi tăng, việc tái đàn tại nhiều địa phương đang gặp rất nhiều khó khăn do tâm lý e ngại của người dân, ông Nguyễn Văn Trọng –

Phó Cục trưởng Cục Chăn nuôi cho rằng, vấn đề hiện nay là cần làm sao tiêu thụ cơ bản các sản phẩm của chăn nuôi đang ứ đọng trong chuồng. Đồng thời khuyến khích doanh nghiệp chủ động tái đàn để phục vụ thực phẩm cho dịp cuối năm. Bên cạnh đó, chỉ đạo các tỉnh không có giãn cách xã hội tăng phát triển chăn nuôi để hỗ trợ cho các tỉnh đang giãn cách. Trong chăn nuôi, cần tận dụng tối đa nguồn nguyên liệu trong nước, để giảm nhập khẩu nguyên liệu thức ăn, xây dựng chuỗi tuần hoàn để sử dụng hiệu quả sản phẩm nông nghiệp.

Phát biểu tại buổi họp báo, Thứ trưởng Bộ NN&PTNT Phùng Đức Tiến nhấn mạnh, các tháng cuối năm 2021, ngành Nông nghiệp còn rất nhiều những khó khăn thách thức cần phải tháo gỡ để đạt được các mục tiêu đề ra. Thứ trưởng cho rằng, việc sản phẩm nông nghiệp tồn đọng ở ao, nhà máy, ruộng vườn nếu không tiêu thụ được thì sẽ rất khó khăn.

Về vấn đề lưu thông, đến thời điểm hiện nay, có nhiều địa phương vẫn ban hành các văn bản mang tính chất đặc thù, với nhiều quy định khác nhau trong phòng chống dịch, do vậy, đây vẫn là bài toán khó. Đồng thời, các doanh

ngiệp nông nghiệp sản xuất 3 tại chỗ gặp nhiều khó khăn, công suất sản xuất thấp.

Đồng thời, đó còn là vấn đề nguyên liệu đầu vào, giá thức ăn chăn nuôi, phân bón còn ở mức cao, vấn đề tiêm vắc xin, hiện nay trong các nhà máy tiêu thụ chế biến nông sản vẫn còn thấp, từ mức 10-15%, trong khi đó, đứng sau các doanh nghiệp này là hàng chục triệu hộ nông dân sẽ chịu ảnh hưởng nên hiện các chuỗi sản xuất đang gặp khó. Bên cạnh đó, để đạt được mục tiêu xuất khẩu 44 tỷ USD trong năm 2021 đòi hỏi toàn Ngành cần rất nhiều sự cố gắng. Do đó, Thứ trưởng Phùng Đức Tiến đề nghị đối với một số lĩnh vực, cần có sự quyết tâm cao hơn nữa trong thực hiện nhiệm vụ để đạt được các mục tiêu đã đề ra.

(Theo dangcongsan.vn)

MÔ HÌNH TRÊN RAU KHÍ CANH DƯỚI CÁ

Khu vườn trồng rau, nuôi cá của anh Phạm Thế Tuấn (sinh năm 1988) ở thôn 7, xã Lộc Thành (Bảo Lâm - Lâm Đồng) nằm trên lưng chừng núi của vùng đất nổi tiếng về cà phê và chè B'Laos.

Mô hình vườn rau khí canh

của anh Tuấn là một kiến trúc khá độc đáo, tất cả khung sườn nhà kính đều được làm bằng gỗ tái chế, mái che nylon. Điều mới lạ là, trên diện tích trồng rau rất nhỏ, chỉ 120m², vườn rau gồm những trụ dài đặt trên hệ thống sàn gỗ, bên dưới là hồ nuôi cá. Hiện hệ thống phun tưới thông minh vườn khí canh của anh đã được đăng ký bản quyền với Cục Sở hữu trí tuệ.

Mô hình trồng rau khí canh kết hợp nuôi cá.

Theo anh Tuấn, hầu hết các loại rau ăn lá, ăn quả, ăn củ đều có thể trồng theo phương pháp khí canh, cho năng suất ổn định, đảm bảo chất lượng dinh dưỡng. Anh Tuấn đã lắp đặt một hệ thống điện năng lượng Mặt Trời để chủ động nguồn điện, nhất là trong những tháng nắng nóng khi mùa tưới cà phê cao điểm dễ mất điện đột ngột.

Anh Tuấn đặt hệ thống ống khí canh bên trên, bên dưới nuôi nhiều loại cá có nhiều tác dụng.

Đầu tiên, nước hồ phía dưới sẽ làm mát không khí, giúp điều hòa không khí trong nhà kính. Trồng rau sẽ có sâu bọ, khi tác động làm sâu rơi xuống làm mồi cho cá, không quay ngược lại lên cây. Khi tía rau, những lá già sẽ là thức ăn cho bầy cá, gia đình có thêm nguồn thực phẩm từ cá. Có thể nuôi rất nhiều loại đa dạng, từ cá trắm, cá rô phi cho tới cá Koi, chép Nhật chuyên làm đẹp các hồ cá cảnh. Hiện vườn rau khí canh của anh Phạm Thế Tuấn trồng chủ yếu xà lách.

Theo nhu cầu thị trường, có thể trồng các loại cải, bí ngòi, cà tím, rau thơm, cần tây... đều cho năng suất cao và thời gian thu hoạch nhanh hơn trồng trên đất.

Với 120m², anh đầu tư 280 triệu đồng, đặt 120 máy, mỗi máy gồm một ống hình trụ dài và hệ thống phun sương. Mỗi ống có khoảng 50 lỗ khoan, trồng 50 cây rau. Với loại cây đang trồng như xà lách, trung bình thu được 10 kg/máy/vụ 25 ngày. Tính ra, mỗi tháng anh thu được 1 tấn xà lách với giá bán 35.000 đồng/kg, trừ chi phí, lãi 25-30 triệu đồng.

Anh Tuấn chia sẻ, trồng rau khí canh không cần diện tích lớn, nhưng vẫn có thể cho năng suất rất cao. Rau trồng khí canh chất

lượng an toàn, không dính đất cát, cây rau to, đẹp, sạch. Quy trình trồng không phức tạp, có thể áp dụng với nhiều vùng miền, khí hậu khác nhau. Hiện nay rau của mô hình được thị trường ưa chuộng, đặt mua tại địa phương và một số vùng.

(Theo kinhtenongthon.vn)

PHÒNG NGỪA NẤM TRONG AO TÔM

Trong các ao nuôi trải bạt, nuôi công nghệ cao thường hay gặp phải tình trạng xuất hiện nấm trên bạt đáy, bờ và các dụng cụ như phao đặt dàn quạt. Tôm là loại động vật ăn tạp, nấm lại có mùi rất tanh nên hấp dẫn tôm. Khi tôm ăn phải, nấm sẽ tiết độc tố, làm tôm khó tiêu hóa, dễ mắc các bệnh về đường ruột. Ngoài ra, nấm cũng là một trong những tác nhân gây nhiều bệnh trên tôm như đốm đen, gan tụy, mềm vỏ, ộp thân... Đặc biệt, khi tổ nấm hình thành, đó còn là nơi trú ngụ của rất nhiều địch hại gây bệnh tôm như vi khuẩn, ký sinh trùng...

Sự phát triển của nấm trong ao cũng làm môi trường nước bị ô nhiễm do độc tố của chúng. Đồng thời, độc tố nấm cũng làm giảm hiệu quả sử dụng thuốc, hóa chất và men vi sinh sử dụng cho tôm.

Dấu hiệu nhận biết

Nấm có hình vẩy, hình cành cây phân nhánh, hoặc có khi có dạng giống như một búi sợi mắc vào cành cây.

Nấm bắt đầu phát triển với kích thước nhỏ và tăng nhanh sau vài ngày. Chúng dính chặt vào bạt ao, đất, đá, sàng cho ăn, các vật dụng dùng trong ao nuôi.

Nấm thường gặp nhiều ở vùng nuôi có độ mặn cao, thấy rõ khi chúng phát triển bám vào bề mặt bạt ao (bờ, nền đáy). Sau khi cấp nước vào ao được 7 – 10 ngày hoặc khi ao có tảo phát triển quá mức và nhiều chất thải hữu cơ.

Phòng ngừa

Đối với các ao đã từng bị nhiễm nấm, thì bắt buộc khâu tẩy nấm và tiêu diệt bào tử nấm cần được chú trọng và xử lý một cách triệt để trước khi thả tôm. Thực hiện tốt công tác cải tạo ao. Dùng vôi nung (CaO) hòa với nước thành dung dịch đậm sệt, tưới đều, quét lên bạt ao và các vật dụng. Đối với ao phủ bạt bờ và ao đất, cần giữ ẩm mặt đáy ao và rắc vôi nóng dày trên bề mặt đáy ao với liều lượng 700 – 800 kg/1.000 m². Phơi 2 đến 3 ngày sau đó tiến hành xịt rửa và vệ sinh lại ao. Tất cả các vật dụng và thiết bị của ao cần được khử trùng bằng các

dung dịch khử trùng: Chlorine, TCCA, BKC...

Xử lý

Đối với ao nuôi đang có tôm phải đặc biệt lưu ý khi dùng biện pháp cơ học như chà, tẩy các cá thể nấm, vì khi làm việc này có thể vô tình làm cho các bào tử nấm phát tán mạnh hơn và các cá thể nấm khi bị chà bong tróc ra sẽ phát sinh độc tố khi tôm ăn phải.

Hiện nay có nhiều giải pháp sử dụng hóa chất đưa ra xử lý nấm trong ao có tôm nhưng thực sự chưa hiệu quả. Một số gốc như Bronopol, Glutaraldehyde chỉ tác dụng với trường hợp nấm ít, mới phát triển. Với trường hợp nấm phát triển mạnh và lâu ngày, việc tăng liều gây độc đến tôm, một số trường hợp bông mang tôm thu hoạch sớm.

Giải pháp được cho là hiệu quả, an toàn nhất hiện nay là sử dụng vi sinh để kiểm soát nấm trong ao. Định kỳ, bổ sung chế phẩm vi sinh để ức chế nấm và vi khuẩn có hại; sử dụng men vi sinh với liều cao liên tục tạt trực tiếp xuống ao, đặc biệt là khu vực dọc mép nước và chỗ xuất hiện nấm sẽ ức chế nấm phát triển một cách hiệu quả và tự nhiên.

Bổ sung liên tục men tiêu hóa cho tôm nhằm củng cố hệ thống

tiêu hóa của tôm, hạn chế các tác động bất lợi của nấm, bảo vệ đường ruột tôm. Cùng đó, giảm và kiểm soát lượng thức ăn cho ăn. Tránh cho ăn gần bờ.

Nâng cao độ đục hoặc mực nước nhằm làm giảm ánh sáng, ngăn cản sự quang hợp của nấm sẽ làm nấm chết. Luôn giữ màu nước ổn định trong ao. Tăng cường sục khí, chạy quạt trong điều kiện thời tiết thay đổi. Cách ly những dụng cụ bị nhiễm nấm.

(Theo thuytsanvietnam.com.vn)

TĂNG THU NHẬP TỪ TRỒNG HOA THIÊN LÝ TRÊN ĐẤT LÚA

Trước đây, trên diện tích 2.000 m² đất của gia đình, anh Phan Văn Mạnh (ở thôn Đồng Tâm, xã Ea M'đroh, huyện Cư M'gar, tỉnh Đắk Lắk) chỉ trồng được một vụ lúa nước, vụ nào thuận lợi cũng chỉ đủ ăn.

Trần trở tìm hướng đi mới, anh Mạnh tìm hiểu về loại cây thiên lý (còn gọi là hoa dạ lý hương) cũng như thị trường đầu ra và nhận thấy nhu cầu của người mua thì nhiều mà tại địa phương cũng như các vùng lân cận hầu như không có hộ nào trồng loại cây này theo hướng kinh doanh, chỉ ít nhà trồng để làm đẹp và đủ dùng

trong gia đình. Giữa năm 2021, anh quyết định đưa 320 cây hoa thiên lý vào trồng trên diện tích 2.000 m² đất.

Anh Mạnh chia sẻ với nông dân trên địa bàn xã về kinh nghiệm trồng hoa thiên lý, kỹ thuật trồng hoa thiên lý. Ảnh: P.H

Tận dụng gỗ tạp anh Mạnh làm cọc, sau đó dùng dây kẽm căng đan xen với nhau thành giàn cho hoa thiên lý leo. Đồng thời, lắp đặt giàn đèn chiếu sáng để cây hấp thụ nhiệt trong quá trình sinh trưởng và nở hoa đồng đều.

Bình quân mỗi tháng anh Mạnh thu được từ 60 – 250 kg hoa thiên lý, giá bán tùy theo từng thời điểm, dao động từ 22.000 – 50.000 đồng/kg. Tổng sản lượng trong vụ này của gia đình là hơn 1,5 tấn hoa thiên lý, trị giá hơn 30 triệu đồng; sau khi trừ các chi phí chăm sóc, thu hái, gia đình anh lãi hơn 20 triệu đồng.

Theo kinh nghiệm của anh Mạnh, hoa thiên lý là cây leo có dây khỏe nên dễ trồng, kỹ thuật chăm sóc rất đơn giản, chỉ cần chăm tưới nước, không để cây bị

ngập úng nước và thỉnh thoảng bón cho cây một ít phân. Cây có thời gian sinh trưởng ngắn, năng suất cao và ít sâu bệnh, sản phẩm được thị trường rất ưa chuộng. Để hoa thiên lý có thể trở bông to và đẹp thì khi dây bắt đầu bò lên giàn khoảng 1m người trồng phải ngắt ngọn. Dây nào không ra bông thì nhổ bỏ để tạo độ thông thoáng và dành dinh dưỡng cho các dây khác...

Anh Mạnh sẽ nghiên cứu, học hỏi và áp dụng các biện pháp kỹ thuật để kích thích hoa thiên lý có thể ra hoa quanh năm, tăng thu nhập cho gia đình.

(Theo vietlinh.vn)

SỨC KHỎE CHO MỌI NGƯỜI

NGƯỜI NHIỄM HIV CÓ THỂ VẪN SỐNG THỌ

Kể từ khi người nhiễm HIV được phát hiện lần đầu tiên vào năm 1990 đến nay, Việt Nam đã có hơn 30 năm ứng phó với dịch HIV/AIDS. Việt Nam hiện là 1 trong 4 quốc gia cùng với Anh, Đức, Thụy Sĩ có chất lượng điều trị HIV/AIDS tốt nhất thế giới.

Người phụ nữ này từng cho biết bà bị lây HIV từ chồng sắp cưới (người này trước đó bị

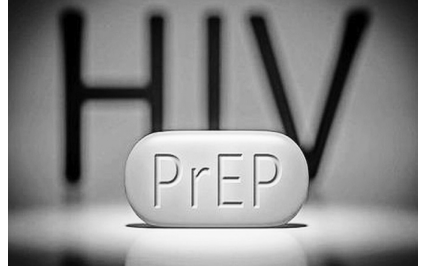
niễm HIV vì có quan hệ tình dục với một số phụ nữ khác nhưng bà không biết). Khi đó, bà vừa tròn 30 tuổi. Từ khi phát hiện có HIV, bà được theo dõi định kỳ và đến năm 1997 bà bắt đầu uống thuốc kháng virus (ARV).

Bác sĩ Sơn cũng cho biết với người nhiễm HIV nếu được điều trị sớm (chỉ số CD 4 trên 350 tế bào/ uL) thì một người nhiễm HIV ở tuổi 20 thì năm sống có thể lên tới 50-60 năm nữa. Người nhiễm được điều trị sớm, tuân thủ điều trị và tuổi thọ của họ gần như người bình thường.

Theo ông Hoàng Đình Cảnh, Phó Cục trưởng Cục Phòng chống HIV/AIDS, Bộ Y tế Việt Nam hiện có khoảng 230.000 người nhiễm HIV còn sống nhưng chỉ có 190.000 người biết được tình trạng nhiễm HIV của mình. Cả nước có 153.000 bệnh nhân đang điều trị thuốc ARV. Đây là thuốc kháng virus có tác dụng ức chế sự phát triển của virus HIV. Nếu được uống thuốc sớm, liên tục và tuân thủ nghiêm ngặt nguyên tắc điều trị, người bệnh sẽ giảm nguy cơ mắc các bệnh nhiễm trùng cơ hội, giảm nguy cơ tử vong.

Trong hơn 10 năm qua, Việt Nam liên tục đạt 3 giảm: Giảm số người mới nhiễm HIV, giảm số

chuyển sang AIDS và giảm số tử vong liên quan đến HIV/AIDS; kiểm soát tỉ lệ nhiễm HIV trong cộng đồng dưới 0,3%.

PrEP là vũ khí dự phòng trước phơi nhiễm HIV - Ảnh minh họa.

Các chuyên gia cũng khuyến cáo ngay sau khi phát hiện nhiễm HIV, người bệnh cần được điều trị ARV ngay trong ngày. Nếu tải lượng virus dưới 200 bản sao /ml máu bệnh sẽ không lây qua đường tình dục. Trước nguy cơ tiềm ẩn lây nhiễm HIV trong cộng đồng thì thuốc điều trị dự phòng trước phơi nhiễm HIV (PrEP) là vũ khí dự phòng trước phơi nhiễm HIV cho những người chưa nhiễm HIV và có hành vi nguy cơ nhiễm HIV cao. PrEP được sử dụng đối với: Người nam có quan hệ tình dục đồng giới; người chuyển giới nữ; người bán dâm; người tiêm chích ma túy; bạn tình của người nhiễm HIV và người nhiễm HIV đó chưa điều trị ARV hoặc điều trị ARV nhưng tải lượng HIV trên 200 bản sao/ml máu.

Nếu người sử dụng PrEP tuân thủ theo chỉ định của bác sĩ, PrEP sẽ hầu như loại bỏ nguy cơ bạn bị nhiễm HIV với hiệu quả dự phòng nhiễm HIV lên đến 96 – 99%.

(Theo nld.com.vn)

DIỆT MUỐI GÂY BỆNH THÂN THIỆN MÔI TRƯỜNG BẰNG CỬ CẢI NGỌT

Các nhà khoa học Thụy Điển tìm ra cách mới tạo máu giả từ củ cải ngọt tẩm độc để tiêu diệt muỗi gây bệnh sốt rét. Phương pháp này được đánh giá thân thiện với môi trường, dễ tiếp cận và chi phí phù hợp.

Trong một báo cáo trên Tạp chí Communications Biology, nhóm nghiên cứu từ công ty khởi nghiệp Molecular Attraction cho biết, họ đã phân lập thành công một phân tử được gọi là HMBPP, có trong máu bị nhiễm ký sinh trùng sốt rét. HMBPP tiết ra mùi thu hút muỗi và kích thích chúng uống nhiều máu hơn.

“Hóa ra HMBPP có thể khiến muỗi uống bất cứ thứ gì, miễn là có độ PH phù hợp”, Giám đốc điều hành của Molecular Attraction Lech Ignatowicz nhấn mạnh.

Ignatowicz cùng cộng sự đã

thử nghiệm kết hợp HMBPP với nước ép củ cải ngọt và một số chất độc từ thực vật. Không nằm ngoài dự đoán, loại máu giả này dễ dàng đánh lừa muỗi gây bệnh, khiến tất cả những con uống phải đều chết ngay sau đó.

Một ưu điểm lớn của HMBPP là không thu hút các loài côn trùng và động vật khác, vì vậy, có thể được sử dụng một cách thụ động để dụ muỗi ăn chất độc.

HMBPP cũng thân thiện hơn với môi trường. Do có đặc tính thu hút muỗi, chúng ta chỉ cần sử dụng một lượng nhỏ nước ép củ cải ngọt chứa HMBPP để dụ chúng vào bẫy. Điều này an toàn hơn nhiều so với việc phun thuốc độc hại trên diện rộng, hay sử dụng các sản phẩm diệt muỗi cần nguồn điện và phát tán khí CO2.

Molecular Attraction muốn thương mại hóa phương pháp diệt muỗi bằng máu giả và quyết tâm làm cho nó “dễ tiếp cận với giá cả phải chăng hơn” để giúp đỡ các quốc gia dễ bị tổn thương bởi bệnh sốt rét.

(Theo kinhtenongthon.vn)

BẢO QUẢN VÀ CHẾ BIẾN TRỨNG ĐỂ BẢO ĐẢM SỨC KHỎE

Gia cầm sống có thể mang vi

khuẩn như Salmonella, vi khuẩn này có thể gây ô nhiễm bên trong trứng trước khi vỏ được hình thành. Hoặc vỏ trứng có thể bị nhiễm vi khuẩn Salmonella từ phân gia cầm sống (phân) hoặc khu vực nơi trứng được đẻ. Do đó, bạn nên:

- Tốt nhất là mua trứng từ các cửa hàng và nhà cung cấp giữ chúng trong tủ lạnh.

- Luôn giữ trứng trong tủ lạnh ở 4°C hoặc lạnh hơn.

- Ưu tiên mua và sử dụng trứng, các sản phẩm từ trứng đã qua tiệt trùng, hiện nay được bán rộng rãi trong các siêu thị.

Ngoài ra, khâu chế biến trứng cũng là việc bạn cần chú ý vì trứng an toàn khi bạn nấu chín và xử lý đúng cách:

- Tránh thực phẩm có trứng sống hoặc chưa nấu chín, chẳng hạn như nước sốt salad tự làm và trứng gà.

- Sử dụng trứng đã được tiệt trùng và các sản phẩm từ trứng khi chuẩn bị các công thức nấu ăn cho trứng sống hoặc chưa nấu chín kỹ.

- Rửa kỹ các quả trứng và bỏ các quả trứng bị nứt.

- Nấu chín kỹ các món ăn có chứa trứng. Nấu trứng cho đến khi cả lòng đỏ và lòng trắng đều

sẵn chắc. Món trứng nên được nấu ở nhiệt độ bên trong từ 71°C hoặc nóng hơn.

- Đảm bảo rằng thực phẩm có trứng sống hoặc nấu chín sơ, chẳng hạn như sốt hollandaise, sốt salad Caesar và tiramisu chỉ được làm từ trứng đã được tiệt trùng.

- Ăn hoặc làm lạnh trứng và thực phẩm có trứng ngay sau khi nấu chín. Không giữ trứng hoặc thực phẩm làm bằng trứng ở nhiệt độ phòng trong hơn 2 giờ, hoặc 1 giờ nếu nhiệt độ từ 32°C trở lên.

- Không ném hoặc ăn bất kỳ bột hoặc bột sống nào, chẳng hạn như bột bánh quy và hỗn hợp bánh được làm từ trứng sống. Nướng hoặc nấu bột thô và bột trước khi ăn.

- Dùng máy đánh trứng đánh lòng đỏ.

- Rửa tay và các vật dụng tiếp xúc với trứng sống, bao gồm cả mặt bàn, dụng cụ, bát đĩa và thớt, bằng xà phòng và nước.

Rửa sạch trứng. Ảnh: Internet

Bệnh do vi khuẩn Salmonella

có thể nghiêm trọng và nguy hiểm hơn đối với một số người như: Người lớn trên 65 tuổi, trẻ em dưới 5 tuổi và những người có hệ thống miễn dịch suy yếu, chẳng hạn như những người bị HIV / AIDS, đái tháo đường hoặc cấy ghép nội tạng, có thể dẫn đến một căn bệnh nghiêm trọng hơn, thậm chí có thể đe dọa tính mạng.

Trong hầu hết các trường hợp, bệnh kéo dài 4-7 ngày sau khi ăn thực phẩm bị ô nhiễm. Các triệu chứng thường xuất hiện từ 6 giờ đến 6 ngày sau khi ăn thực phẩm bị ô nhiễm.

Các triệu chứng bao gồm: Tiêu chảy; nôn mửa; sốt; co thắt bụng.

Một số người có thể bị tiêu chảy nhiều lần trong ngày trong vài ngày và người bệnh cần phải đến các cơ sở y tế khám ngay.

(Theo SK&ĐS)

KINH TẾ & THÔNG TIN THỊ TRƯỜNG

RCEP CHÍNH THỨC CÓ HIỆU LỰC TỪ 1-1-2022

Thông tin về quá trình phê chuẩn Hiệp định Đối tác Kinh tế toàn diện khu vực (RCEP) Bộ Công Thương hôm nay (8-11) cho biết, đã có 6 nước ASEAN, trong đó có Việt Nam, và 4 nước đối tác

là Trung Quốc, Nhật Bản, Australia và New Zealand nộp lưu chiểu văn kiện phê duyệt/phê chuẩn RCEP của mình cho Tổng Thư ký ASEAN. Như vậy, RCEP sẽ chính thức có hiệu lực từ ngày 1-1- 2022.

RCEP được 10 quốc gia thành viên ASEAN và 5 nước đối tác của ASEAN là Trung Quốc, Nhật Bản, Hàn Quốc, Australia và New Zealand ký kết vào ngày 15-1-2020 bên lề Hội nghị Cấp cao ASEAN lần thứ 37 do Việt Nam làm Chủ tịch.

Theo quy định của RCEP, hiệp định sẽ chính thức có hiệu lực sau 60 ngày kể từ thời điểm có ít nhất 6 nước ASEAN và 3 nước đối tác hoàn tất việc phê chuẩn/phê duyệt Hiệp định và nộp lưu chiểu cho Tổng Thư ký ASEAN. Đến ngày 2-11-2021, đã có 6 nước ASEAN, trong đó có Việt Nam, và 4 nước đối tác là Trung Quốc, Nhật Bản, Australia và New Zealand nộp lưu chiểu văn kiện phê duyệt/phê chuẩn RCEP cho Tổng Thư ký ASEAN. Như vậy, RCEP sẽ chính thức có hiệu lực từ ngày 1-1-2022.

Việc RCEP có hiệu lực từ tháng 1-2022 sẽ góp phần đa phương hóa các hiệp định thương mại tự do mà ASEAN đã ký kết

với từng nước đối tác trước đây, hài hòa các cam kết, quy định trong các hiệp định này, tối đa hóa các lợi ích kinh tế, đặc biệt là quy tắc xuất xứ và tạo thuận lợi cho thương mại, góp phần củng cố các chuỗi cung ứng khu vực và phục hồi kinh tế sau đại dịch Covid-19.

RCEP dự kiến sẽ giúp tạo lập một thị trường xuất khẩu ổn định, lâu dài cho các nước ASEAN nói chung và Việt Nam nói riêng, góp phần thúc đẩy việc thực hiện chính sách xây dựng nền sản xuất định hướng xuất khẩu của Việt Nam.

(Theo vietlinh.vn)

KÍCH HOẠT CÁC PHƯƠNG ÁN CUNG ỨNG HÀNG HOÁ DỊP CUỐI NĂM VÀ TẾT NGUYÊN ĐÁN

Theo đánh giá của Bộ Công Thương, thị trường hàng hoá trong nước sẽ tiếp tục chịu ảnh hưởng của những biến động trên thị trường hàng hoá thế giới, giá các mặt hàng nhóm nhiên liệu, năng lượng sẽ tiếp tục ở mức cao. Vào dịp cuối năm, thị trường sẽ sôi động hơn, nhu cầu hàng hoá tăng phục vụ sản xuất, kinh doanh, cung ứng cho thị trường cuối năm và Tết Nguyên đán. Tuy

nhiên, với tinh thần "đảm bảo nguồn cung ứng hàng hoá trong bất cứ hoàn cảnh nào", Bộ Công Thương đã kích hoạt các phương án, huy động các nguồn cung, kể cả các địa bàn có dịch bệnh Covid-19 diễn biến phức tạp.

Hiện tại, các doanh nghiệp đã chủ động có phương án cung ứng hàng hoá, các địa phương đã có kinh nghiệm ứng phó tốt hơn và cũng đã có kế hoạch triển khai các Chương trình bình ổn thị trường theo chỉ đạo của Bộ Công Thương, thị trường hàng hoá thiết yếu sẽ ít có biến động bất thường.

Hai tháng cuối năm là khoảng thời gian tập trung vào sản xuất, lưu thông và mua sắm chuẩn bị cho các ngày lễ Tết. Dịch vụ du lịch, vui chơi, giải trí sẽ tăng trong các tháng cuối năm. Giá nguyên vật liệu thế giới tăng cao và bên cạnh đó xăng dầu tăng giá tác động tới giá của nhiều hàng hoá tiêu dùng. Do đó, dự báo các yếu tố làm giảm giá tiêu dùng trong thời kỳ giãn cách xã hội không còn tác động trong hai tháng còn lại của năm. Tất cả các yếu tố này làm cho chỉ số giá tiêu dùng của hai tháng cuối năm sẽ tăng khá cao so với mức tăng giá bình quân 10 tháng năm 2021.

Bằng mọi giải pháp ổn định thị

trường và giá cả hàng hóa trong thời gian tới, Bộ Công Thương sẽ phối hợp với các bộ, ngành liên quan cùng các địa phương, doanh nghiệp vào cuộc để bảo đảm nguồn cung hàng hoá, các mặt hàng thị lợn, phân bón, xăng dầu cho nhu cầu người dân, cũng như thực hiện đúng theo chỉ đạo của Chính phủ.

Có 3 nhóm hàng hóa và dịch vụ có chỉ số giá giảm. Bao gồm nhóm hàng ăn và dịch vụ ăn uống có mức giảm cao nhất với 1,28% do nguồn cung dồi dào. Nhóm nhà ở và vật liệu xây dựng giảm 0,26% chủ yếu do giá tiền thuê nhà giảm 4,67% hỗ trợ người dân gặp khó khăn trong đại dịch Covid-19. Cùng với đó, giá điện sinh hoạt giảm 0,99%, nước sinh hoạt giảm 2,46% do thời tiết sang thu nên nhu cầu sử dụng giảm. Nhóm bưu chính viễn thông giảm 0,04%, tập trung giảm ở giá điện thoại di động và phụ kiện điện thoại di động đối với các mẫu hàng cũ.

Cùng với đó, có 8 nhóm hàng hóa và dịch vụ có chỉ số giá tăng. Trong đó, nhóm giao thông tăng cao nhất với 2,51% do ảnh hưởng của các đợt điều chỉnh giá xăng, dầu. Dịch vụ giao thông công cộng tăng 0,08% do giá xăng, dầu

tăng. Nhóm giáo dục tăng 0,25%, trong đó dịch vụ giáo dục tăng 0,22% do một số địa phương tăng học phí mầm non, học phí đại học mặc dù có một số địa phương đã thực hiện miễn, giảm học phí năm học 2021-2022. Nhóm đồ uống và thuốc lá tăng 0,19% do nước giải khát có ga, rượu, bia và thuốc lá tăng khi nhu cầu tiêu dùng của người dân tăng trở lại sau thời gian giãn cách xã hội và chi phí vận chuyển tăng. Nhóm may mặc, mũ nón, giày dép tăng 0,13% do nhóm vải các loại tăng 0,48% và giày dép tăng 0,07%.

Cũng theo Tổng cục Thống kê, lạm phát cơ bản tháng 10/2021 giảm 0,17% so với tháng trước, tăng 0,5% so với cùng kỳ năm trước. Lạm phát cơ bản bình quân 10 tháng năm nay tăng 0,84% so với cùng kỳ năm 2020. Thấp hơn mức CPI bình quân chung (tăng 1,81%). Điều này phản ánh biến động giá tiêu dùng chủ yếu do giá lương thực, giá xăng, dầu và giá gas tăng. Mức lạm phát cơ bản tháng 10/2021 và 10 tháng năm 2021 so với cùng kỳ năm trước đều là mức thấp nhất kể từ năm 2011.

Nhìn chung tình hình thị trường tại các tỉnh thành phía Nam không có biến động, nguồn

cung hàng hóa được bảo đảm trong điều kiện phục hồi sản xuất, xã hội trở lại trạng thái bình thường mới.

(*Theo moit.gov.vn*)

VĂN HÓA - GIÁO DỤC

TUẦN “ĐẠI ĐOÀN KẾT CÁC DÂN TỘC - DI SẢN VĂN HÓA VIỆT NAM”

Theo thông tin từ Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam, Tuần “Đại đoàn kết các dân tộc - Di sản Văn hóa Việt Nam” sẽ diễn ra tại đây từ ngày 18 đến 23/11/2021.

Đây là hoạt động nhằm chào mừng Ngày Thành lập Mặt trận Tổ quốc Việt Nam (18/11) và Ngày Di sản Văn hóa Việt Nam (23/11), đồng thời phát huy bản sắc văn hóa cộng đồng 54 dân tộc Việt Nam trong thực hiện Phong trào "Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa", bảo vệ và phát huy các giá trị di sản văn hóa cộng đồng góp phần xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc.

Tuần “Đại đoàn kết các dân tộc - Di sản Văn hóa Việt Nam” còn góp phần tuyên truyền, giới thiệu về Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam, “Ngôi nhà

chung” của cộng đồng 54 dân tộc Việt Nam.

Đông bào dân tộc trình diễn dân vũ tại Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam.

Tuần “Đại đoàn kết các dân tộc - Di sản Văn hóa Việt Nam” do Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch phối hợp Ban Thường trực Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam chỉ đạo, Ban Quản lý Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam, Ban Dân tộc và một số ban, đơn vị của Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cùng một số đơn vị trực thuộc Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch phối hợp thực hiện.

Chương trình nghệ thuật khai mạc Tuần “Đại đoàn kết các dân tộc - Di sản Văn hóa Việt Nam” năm 2021 diễn ra từ 20 đến 22 giờ ngày 18/11/2021, tại Sân khấu Đại đoàn kết, Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam. Đây cũng là hoạt động mở đầu cho chuỗi hoạt động trong khuôn khổ Tuần “Đại đoàn kết các dân tộc - Di sản Văn hóa Việt Nam”.

Chương trình được tổ chức linh hoạt tùy theo các cấp độ tình hình bệnh dịch, từ giảm 50% số lượng khách đến giảm 70% số lượng khách, tuân thủ quy định 5K cho đến dừng hoàn toàn các hoạt động.

Ngoài ra, Tuần “Đại đoàn kết các dân tộc - Di sản Văn hóa Việt Nam” còn có các hoạt động như thăm hỏi, tặng quà cho đồng bào các dân tộc, triển lãm quy hoạch, giới thiệu các khu chức năng kêu gọi xúc tiến đầu tư vào Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam và các hoạt động của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam...

(Theo nhandan.vn)

TRAO 56 GIẢI CUỘC THI GIỚI THIỆU SÁCH TRỰC TUYẾN "CUỐN SÁCH TÔI YÊU"

Chiều 10/11, tại Hà Nội, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch đã tổng kết và trao giải thưởng cuộc thi Giới thiệu sách trực tuyến năm 2021 với chủ đề "Cuốn sách tôi yêu" cho các thí sinh, nhóm thí sinh xuất sắc.

Tại Lễ trao giải, ông Phạm Quốc Hùng, Vụ trưởng Vụ Thư viện (Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch), Trưởng Ban Tổ chức Cuộc thi cho biết: Với chủ đề

"Cuốn sách tôi yêu", Cuộc thi Giới thiệu sách trực tuyến năm 2021 được tổ chức nhằm góp phần chấn hưng văn hóa đọc, đa dạng các hình thức đọc sách, lan tỏa niềm đam mê đọc sách trong cộng đồng và đáp ứng yêu cầu của việc chuyển đổi số phục vụ người dân.

Sau gần 4 tháng thực hiện, Ban Tổ chức đã nhận hơn 3.000 bài dự thi từ 59 tỉnh/thành trong cả nước. Các tỉnh, thành có số lượng thí sinh tham gia đông như: Hà Tĩnh, Nam Định, Hà Nội, Thành phố Hồ Chí Minh, Bắc Giang, Hòa Bình, Bắc Ninh, Đồng Nai, Hải Phòng, An Giang...

Ban Tổ chức đã tiến hành xét duyệt và có 2.000 bài dự thi đạt yêu cầu, được lựa chọn vào vòng bình chọn công khai trên kênh Youtube "Sách và Trí tuệ Việt" từ ngày 6-20/9/2021. Kết quả, sau thời gian bình chọn, Ban Tổ chức đã lựa chọn được 291 bài thi đủ điều kiện, tiêu chí vào vòng xét giải thưởng.

Tại Lễ trao giải, Ban Tổ chức đã công bố và trao Giấy chứng nhận của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch cho 56 bài sự thi xuất sắc. Theo đó, 1 giải Đặc biệt được trao cho nhóm thí sinh: Đỗ Phương Linh, Nguyễn Mạnh

Tuấn, Phạm Phương Thảo (Thư viện Quân đội, Tổng cục Chính trị, Bộ Quốc phòng).

Nhóm tác giả đoạt giải Đặc biệt cuộc thi giới thiệu sách trực tuyến "Cuốn sách tôi yêu".

Ban Tổ chức cũng đã trao 4 giải Nhất; 6 giải Nhì; 10 giải Ba và 35 giải Khuyến khích cho các bài giới thiệu sách có chất lượng cao.

Nhân dịp này, Ban Tổ chức cũng công bố cuộc thi Giới thiệu sách trực tuyến sẽ được tổ chức thường niên. Theo đó, năm 2022 sẽ có chủ đề "Sách và khát vọng công hiến".

(Theo dangcongsan.vn)

TRAO GÀN 300 GIẢI CUỘC THI ĐẠI SỨ VĂN HÓA ĐỌC NĂM 2021

Ngày 10/11 tại Bảo tàng Hồ Chí Minh (Hà Nội) đã diễn ra Lễ Tổng kết và trao giải Cuộc thi Đại sứ Văn hóa đọc năm 2021. Cuộc

thi Đại sứ Văn hóa đọc năm 2021 do Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch tổ chức được phát động từ tháng 2 năm 2021. Đây là hoạt động dành cho các em học sinh, sinh viên trên toàn quốc nhằm khơi dậy niềm đam mê đọc sách đối với lứa tuổi thanh thiếu niên, nhi đồng, từ đó khuyến khích, thúc đẩy phong trào đọc, hình thành thói quen và kỹ năng đọc sách trong thế hệ trẻ, góp phần phát triển văn hóa đọc trong nhà trường và cộng đồng, một yếu tố quan trọng để xây dựng nền tảng tinh thần của xã hội.

Cuộc thi được tổ chức theo hai vòng: vòng sơ khảo tại Bộ Công an, Hội Người mù Việt Nam, Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam, các địa phương và trường đại học/học viện; vòng chung kết được tổ chức tại Hà Nội.

Ban Tổ chức Cuộc thi Đại sứ Văn hóa đọc năm 2021 đã tiến hành trao 3 giải Đại sứ, 8 giải Nhất, 16 giải Nhì, 52 giải Ba, hơn 200 giải Khuyến khích và các giải tập thể, giải chuyên đề cho các bài thi xuất sắc nhất.

Phát biểu tổng kết cuộc thi, ông Phạm Quốc Hùng, Vụ trưởng Vụ Thư viện - Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch - Trưởng Ban Tổ chức cuộc thi cho biết, sau 9

tháng phát động và triển khai, mặc dù chịu ảnh hưởng của đại dịch COVID-19 nhưng đã có hơn 870.000 học sinh, sinh viên với gần 6.900 trường tiểu học, trung học cơ sở, trung học phổ thông, đại học và học viện tham gia.

Đánh giá về cuộc thi năm nay, ông Phạm Quốc Hùng cho rằng, cuộc thi đã phát huy sự sáng tạo, trí tưởng tượng phong phú của các em học sinh, sinh viên. Các bài dự thi đã có sự nâng cao về chất lượng, nhiều bài dự thi bằng hình thức song ngữ Anh - Việt rất hay và ấn tượng. Nhiều câu chuyện cảm động, cuốn sách hay đã được chia sẻ, nhiều tác phẩm có giá trị khoa học và giá trị nghệ thuật đã được các thí sinh chuyên đến bạn bè và cộng đồng.

Tổng kết cuộc thi, Ban Tổ chức đã trao 3 danh hiệu "Đại sứ Văn hóa đọc tiêu biểu" cho các thí sinh có tác phẩm dự thi xuất sắc gồm: Đỗ Vy Lam (lớp 6D Trường Trung học Cơ sở Điện Biên, thành phố Thanh Hoá, tỉnh Thanh Hóa); Bạch Hải Hạnh (lớp 11N, Trường Trung học Phổ thông Hùng Vương, thị xã Phú Thọ, tỉnh Phú Thọ) và Nguyễn Minh Phương, (lớp K63KHCTT, Khoa Nông học, Học viện Nông nghiệp Việt Nam).

Bên cạnh đó, Ban Tổ chức cũng trao các giải tập thể, 8 giải Nhất, 16 giải Nhì, 52 giải Ba, hơn 200 giải Khuyến khích và giải chuyên đề cho các bài thi xuất sắc nhất. Ngoài ra, một số Nhà xuất bản và Công ty sách có quà tặng cho các cá nhân và tập thể đạt giải.

Cuộc thi Đại sứ Văn hóa đọc năm nay diễn ra trong bối cảnh dịch bệnh COVID-19 đang diễn biến phức tạp nên nhiều thí sinh không thể tham dự lễ trao giải.

(Theo dangcongsan.vn)

CÔNG NGHỆ THÔNG TIN

ỨNG DỤNG PHẦN MỀM CÔNG NGHỆ TRONG XÉT NGHIỆM BỆNH TRÊN ĐỘNG VẬT

Theo Chi cục Thú y vùng II (Cục Thú y - Bộ NN-PTNT), một trong những thành quả để lại dấu ấn rõ nét giúp tăng hiệu suất công việc, giảm thiểu thời gian xử lý các thủ tục hành chính trong năm qua là ứng dụng phần mềm quản lý thông tin phòng thí nghiệm (Laboratory Information Management System-LIMs) được áp dụng tại Trạm Chẩn đoán, xét nghiệm bệnh động vật.

Hệ thống quản lý thông tin

phòng thí nghiệm (LIMS) là hệ thống cho phép khách hàng quản lý hiệu quả luồng mẫu và dữ liệu liên quan để cải thiện hiệu quả phòng thí nghiệm. Một LIMS giúp chuẩn hóa quy trình công việc, kiểm tra và thủ tục, trong khi cung cấp điều khiển chính xác của quá trình.

Các cán bộ đang tiến hành xử lý xét nghiệm mẫu bệnh động vật.

Sau khi có kết quả, các cán bộ phòng kỹ thuật sẽ cập nhật trên hệ thống phần mềm và các địa phương, đơn vị có thể nhận được thông tin luôn qua tài khoản của đơn vị. Mặt khác, với phần mềm này, chỉ cần kiểm tra thông tin một lần đầu vào, nếu thông tin chuẩn xác thì những bộ phận tiếp nhận thông tin liên quan về sau không cần sửa lại.

Theo Thạc sĩ Trương Văn Minh, Trạm trưởng Trạm chẩn đoán, xét nghiệm dịch bệnh động vật cho biết, "Trung bình, mỗi cán bộ sẽ nhận và xử lý 20 bộ hồ sơ 1 ngày, nếu không có phần mềm thì chỉ xử lý được tối đa khoảng 10

bộ. Trạm xét nghiệm của chúng tôi đang biên chế 18 người nhưng nếu không có phần mềm LIMS thì sẽ phải có 30 người thì mới hoàn thành khối lượng công việc được giao".

Hơn nữa, bằng phần mềm này, người quản lý còn có thể nắm bắt được thông tin về từng cán bộ, số lượng công việc hàng ngày nhận, công việc hoàn thành và nhanh chóng báo phí cho khách hàng hoặc các thủ tục thống kê số liệu nhanh chóng, giúp tăng hiệu quả công việc và giảm thiểu được nguồn nhân lực.

Với phần mềm LIMS, sau khi xét nghiệm xong, kết quả sẽ được hiển thị trên phần mềm, các cán bộ chuyên môn chỉ cần in ra để lãnh đạo chi cục ký và có mã QR-code để có thể truy xuất được thông tin mẫu xét nghiệm và ngăn ngừa việc sửa chữa, tẩy xóa, làm giả kết quả của phòng thử nghiệm.

Nếu là kết quả giả khi quét mã, sẽ hiển thị các thông tin cơ bản về mẫu, nếu không trùng khớp với thông tin đã nhập ở phòng thí nghiệm sẽ biết là thật hay giả và hoàn toàn có thể dùng điện thoại để tra cứu thông tin mẫu, các chỉ tiêu xét nghiệm.

Phần mềm LIMS, được đánh

giá đạt được yêu cầu về cải cách thủ tục hành chính theo quy định tại Nghị định 43/2011/NĐ-CP, mang lại nhiều lợi ích cho người dân và các cơ quan quản lý thú y tại địa phương, giúp tiết kiệm thời gian, chi phí và sử dụng nguồn lực một cách hợp lý và hiệu quả.

(Theo vietq.vn)

CÁCH ĐỔI THÔNG TIN CCCD TRÊN CÔNG DỊCH VỤ CÔNG BẢO HIỂM XÃ HỘI

Hiện tại thì chúng ta đã có thể đổi thông tin CCCD trên VssID bằng Công dịch vụ công Bảo Hiểm Xã Hội, mà không cần phải tới cơ quan bảo hiểm. Điều này sẽ hữu ích với những ai đổi số CCCD khi mà Bảo hiểm xã hội vẫn giữ số CCCD cũ của bạn. Ngay sau khi bạn đổi thông tin thẻ CCCD, thì số CCCD mới sẽ được thay thế cho số CCCD cũ.

Hướng dẫn đổi số CCCD trên Công dịch vụ công Bảo hiểm Xã hội

Bước 1:

Trước hết bạn cần truy cập link dưới đây để vào trang web Công dịch vụ công Bảo hiểm Xã hội Việt Nam.

<https://dichvucong.baohiemxa-hoi.gov.vn/#/index>

Bước 2:

Tại giao diện trang web bạn **nhấn vào Đăng nhập** để đăng nhập thông tin tài khoản cá nhân VssID.

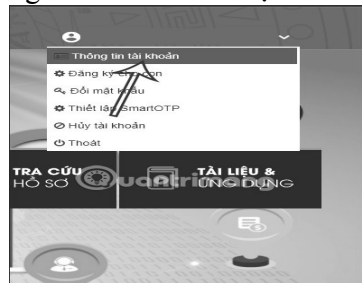
Bước 3:

Lúc này hiển thị giao diện để chúng ta **nhập thông tin tài khoản VssID** của bạn rồi nhấn nút Đăng nhập.

Bước 4:

Chuyển vào giao diện tài khoản của cá nhân, chúng ta nhấn vào **biểu tượng Tài khoản** rồi nhấn chọn **Thông tin tài khoản** trong danh sách hiển thị.

Bước 5:

Chuyển sang giao diện thông tin tài khoản VssID cá nhân trên Công dịch vụ công Bảo hiểm Xã hội Việt Nam. Bạn tìm tới **mục Số CCCD/CMND/Hộ chiếu**,

chọn **biểu tượng cây bút** để chỉnh sửa lại số CCCD mới.

Bước 6:

Sau khi nhập xong số CCCD thì nhấn chọn vào **nút Ghi nhận** để lưu lại thông tin. Như vậy thông tin số CCCD của bạn đã được đổi trên Cổng dịch vụ công Bảo hiểm Xã hội Việt Nam.

(Theo quantrimang.com)

CÔNG NGHỆ CHĂM SÓC SỨC KHỎE TỪ XA PHÁT TRIỂN MẠNG TRONG THỜI COVID-19

Từ các ứng dụng chăm sóc sức khỏe tâm thần đến chiếc mũ có thể kiểm tra não của bệnh nhân từ xa, các sản phẩm công nghệ phục vụ công tác "điều trị trực tuyến" đang được nhiều doanh nghiệp khởi nghiệp giới thiệu tại Web Summit 2021, một trong những hội nghị công nghệ lớn nhất thế giới đã diễn ra tại Lisbon, Bồ Đào Nha.

Sử dụng công nghệ trong điều

trị từ xa dường như đã trở thành một chủ đề lớn tại Web Summit 2021 trong bối cảnh đại dịch COVID-19 đã gây tác động nghiêm trọng đến hoạt động khám, chữa bệnh trực tiếp trên thế giới.

(Nguồn: dw)

Trước đó, Web Summit 2020 đã phải diễn ra theo hình thức trực tuyến do ảnh hưởng của dịch COVID-19.

Ông Johannes Schildt, nhà đồng sáng lập, kiêm giám đốc điều hành công ty Kry cung cấp dịch vụ đặt lịch hẹn khám bác sỹ trực tuyến, cho rằng đại dịch đã thúc đẩy việc áp dụng các dịch vụ y tế số này.

Công ty Kry có trụ sở tại Thụy Điển, hiện hoạt động tại năm quốc gia châu Âu, không phải là đơn vị duy nhất cung cấp dịch vụ trên.

Công ty Calmerry, trụ sở tại Mỹ, là một trong số những công ty tư vấn đang phát triển, cung cấp dịch vụ điều trị sức khỏe tâm

thần trực tuyến với các bác sỹ tâm lý.

Theo nhà đồng sáng lập công ty Calmerry, Oksana Tolmachova, với phí dịch vụ từ 42 USD/tuần, dịch vụ này với mục đích chính là giúp người dân có thể tiết kiệm chi phí điều trị.

Ngoài ra, còn nhiều ứng dụng khác giúp giải quyết tình trạng trầm cảm và lo lắng ngày càng gia tăng trên khắp thế giới trong đại dịch COVID-19. Ứng dụng hỗ trợ sức khỏe tâm thần Woebot sử dụng trí tuệ nhân tạo (AI) để trò chuyện với người bệnh.

Dù một số người không hài lòng với ý tưởng "trút bầu tâm sự" với một phần mềm, nhưng các nghiên cứu cho thấy tâm sự với một con người ảo có thể giúp bệnh nhân cởi mở hơn.

Một số doanh nghiệp khởi nghiệp cung cấp dịch vụ chăm sóc sức khỏe cho rằng trong tương lai sẽ kết hợp cả hai hình thức khám và điều trị trực tuyến cũng như trực tiếp.

Bên cạnh đó, vẫn còn một thách thức nữa là dù hình thức khám, điều trị đã thay đổi trong những năm gần đây, nhưng việc ứng dụng các dịch vụ y tế số này còn cần phải được luật pháp ở các quốc gia cho phép.

Hiện Pháp và Đức đã bắt đầu cho phép sử dụng một số phần mềm công nghệ trong điều trị bệnh nhân từ xa.

(Theo khoaocphattrien.vn)

THÔNG TIN CHUYÊN GIA VÀ SẢN PHẨM CÔNG NGHỆ

MÁY LÀM SẠCH TẠP CHẤT TRONG NÔNG SẢN

Dựa trên nguyên lý tỷ trọng, anh Phạm Trương Ngọc An (19/18 Chu Văn An, phường Tân Thành, quận Tân Phú, TP Hồ Chí Minh) đã sáng chế máy tách đá sạn có thể làm sạch 99,9% tạp chất lẫn trong nông sản.

Anh Phạm Trương Ngọc An (trái) giới thiệu về máy lọc sạn đá cho nông sản.

Ảnh: NVCC.

Máy được làm hoàn toàn bằng inox.

Cơ chế tách bỏ tạp chất của máy dựa trên nguyên lý tỉ trọng, khối lượng riêng của vật liệu và

đất đá. Tùy loại vật liệu cần lọc là chè, hạt tiêu, quế, ca cao, hay cà phê... mà chọn chế độ lọc tương ứng. Các loại tạp chất đều được tách dễ dàng ra khỏi nông sản, kể cả những hạt sạn kích thước nhỏ (từ 1 - 2mm).

Máy được thiết kế đơn giản gồm động cơ chạy dây chuyền, sàng lọc, quạt gió, hộp đựng nguyên liệu... Khi nguyên liệu được đưa vào dây chuyền để sàng lọc, quạt gió sẽ thổi với tốc độ tương ứng với nguyên liệu.

Lực gió được tính toán cho từng nguyên liệu là khác nhau dựa trên tỉ trọng của từng loại. Ví dụ tỉ trọng của hạt tiêu là 500 - 600g/lít, tỉ trọng của quế là 400 - 600g/lít, chè là 200 - 250g/lít... Khi thiết kế các chế độ khác nhau, anh An phải dựa trên tỉ trọng này để tạo ra lực gió tương ứng.

Hiện máy lọc đá sạn đã được nâng cấp phiên bản mới nhỏ gọn hơn, công suất tối ưu tùy nhu cầu của khách hàng. Sản phẩm được anh gửi dự thi Giải thưởng Đổi mới sáng tạo và Khởi nghiệp TP. HCM 2021. Anh An cho biết, ngoài máy lọc đá sạn, anh và các cộng sự còn nghiên cứu thành công dây chuyền làm sạch vi sinh vật cho nông sản bằng phương

pháp tiết trùng hơi nước.

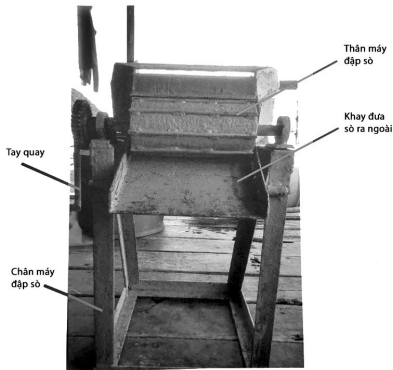
(Theo vietq.vn)

MÁY ĐẬP SÒ LÀM THỨC ĂN NUÔI TÔM HÙM VÀ MỘT SỐ LOÀI THỦY, HẢI SẢN KHÁC

Tôm hùm là một loài thủy sản nuôi trong lồng của người dân Khánh Hòa, là loại ăn tạp, thức ăn chủ yếu là các loại hải sản đánh bắt được tại địa phương như cá, sò,... Khi tôm còn nhỏ người nuôi phải làm nhỏ thức ăn cho tôm. Việc làm nhỏ thức ăn cho tôm bằng cách thủ công như dùng búa đập sò cho bể sò, dùng kéo hoặc dao cắt cá thành từng miếng nhỏ rất mất thời gian và lại phải thuê nhân công. Để giảm bớt nhân công trong việc chăn nuôi tôm hùm, ông Lê Minh Quyền ở phường Vĩnh Nguyên, thành phố Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa đã sáng chế ra chiếc máy đập sò phục vụ cho bà con nông dân chăm sóc nuôi tôm hùm và các loại thủy hải sản khác.

Máy được cấu tạo bằng thép mạ kẽm, vật liệu này vừa đảm bảo được độ chắc chắn cần thiết, vừa ít bị oxy hóa trong môi trường nước mặn. Máy gồm ba bộ phận chính được lắp đặt như sau: thân máy hàn chặt với chân máy, tay

quay hàn trực tiếp vào trụ của thân máy.

Máy đập sò

Phần chân máy gồm 4 trụ cao 70 cm, có nhiệm vụ chính là nâng phần thân máy, khoảng cách 70 cm giúp nhân công khi quay máy không bị cong lưng và có cảm giác thoải mái để dồn sức vào tay quay.

Phần thân máy gồm 1 ống trụ tròn đường kính dài khoảng 40 cm, đặt ngang trên thân máy, bề mặt trụ có 12 gờ nổi chạy dọc thân trụ, mỗi gờ nổi rộng 2 cm và cao 2 cm; chân trụ được hàn chặt với hai bánh răng đường kính 8 cm làm nhiệm vụ nhận truyền động từ tay quay. Mặt sau và mặt dưới của máy bị kín, phía trên thân máy để hở, ở giữa mặt dưới với ống trụ tròn có khoảng hở 3 cm (độ hở vừa đủ để làm vỡ vỏ sò), mặt dưới có độ nghiêng khoảng 20° để sò rơi ra ngoài...

Phần tay quay cũng được làm từ sắt mạ kẽm, có nhiệm vụ truyền động, gồm 2 thanh thép có chiều rộng 5 cm, hàn vào nhau hình chữ L, phần đầu hàn với bánh răng thân máy, phần tay cầm chữ I cho ra ngoài. Máy đập sò không dùng động cơ mà dùng tay quay vì nếu dùng động cơ, khả năng truyền động lớn hơn nhiều so với quay tay thủ công nên sẽ làm sò bị văng vãi trước khi được nghiền vỡ.

Cơ chế hoạt động của máy là cho sò vào thân máy bên trên, sò rơi xuống, tiến hành quay cùng chiều kim đồng hồ với lực vừa phải, thân sò tiếp xúc với các gờ nổi trên thân trụ bị tác động làm nứt vỏ sò và được đưa xuống khay bên dưới, thịt sò được tách ra và rơi xuống giỏ hứng sò, sau đó được đưa đi cho tôm ăn.

Máy đập sò của anh đã được nhiều hộ nuôi tôm và các loại thủy sản trên lồng bè ở địa phương và các tỉnh lân cận sử dụng. Máy dễ sử dụng, vật liệu chế tạo phổ thông, chi phí thấp, hiệu quả kinh tế cao và lâu dài, kèm theo khả năng dễ áp dụng nên hầu hết các hộ nuôi, trồng thủy sản đều có thể áp dụng được vào sản xuất.

(khoaocchonhanong.com.vn)

HỎI – ĐÁP

Hỏi: Xin cho hỏi Vắc xin Covid-19 có làm cho tình trạng HIV nặng lên không?

Trả lời: Vắc xin COVID-19 không thể làm tình trạng HIV của bạn nặng lên hay xấu đi. Điều lớn nhất ảnh hưởng đến tình trạng HIV là khi bạn ngừng uống thuốc ARV, làm cho HIV nhân lên gây suy yếu hệ miễn dịch. Vắc xin giúp bảo vệ bạn khỏi COVID-19 và duy trì sức khỏe của bạn.

Vắc xin có hiệu quả tốt nhất đối với NCH đang điều trị ARV có tải lượng vi rút dưới ngưỡng phát hiện và số lượng tế bào CD4 cao. Người sử dụng PrEP có lợi ích tương tự như cộng đồng người dân nói chung khi tiêm vắc xin.

(Theo vaac.gov.vn)

Mẹo vặt: Các thói quen cần thay đổi khi phải đeo khẩu trang liên tục mỗi ngày.

1. Hạn chế trang điểm

Những lớp phân trang điểm dưới lớp khẩu trang có thể gây tắc nghẽn lỗ chân lông và tạo ra các khuyết điểm không mong muốn với làn da. Hãy hạn chế trang điểm hoặc chỉ trang điểm rất nhẹ.

Thay vào đó, tập cho mình thói quen dưỡng ẩm cho da.

2. Sử dụng sữa rửa mặt loại dịu nhẹ

Bạn nên chọn loại sữa rửa mặt dịu nhẹ, phù hợp với da nhạy cảm, và rửa sạch da vào mỗi buổi sáng và tối.

3. Cấp đủ nước cho da

Uống đủ nước và sử dụng xịt khoáng để đảm bảo luôn cung cấp đủ nước cho da.

4. Sử dụng các sản phẩm dưỡng ẩm tăng cường

Da khô là một vấn đề trở nên tệ hơn với một chiếc khẩu trang thường xuyên ở trên mặt. Có thể cho thêm một vài giọt dầu dưỡng ẩm vào kem dưỡng đang dùng.

5. Chọn chất liệu khẩu trang

Không nên sử dụng khẩu trang làm từ vải tổng hợp như nylon, polyester là những chất liệu có khả năng gây kích ứng da và gây mụn. Khẩu trang làm từ vải tự nhiên như cotton sẽ thoáng khí và không làm da bị dị ứng.

6. Giặt khẩu trang thường xuyên

Nếu bạn sử dụng khẩu trang vải thì nên giặt sau mỗi lần sử dụng để loại bỏ vi khuẩn, dầu, và tế bào da chết. Dùng nước nóng để giặt và không dùng nước xả.

(Theo vietnamnet.vn)